

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

परिपत्रक / २२१ / २०१५

संदर्भ : परीक्षा / गैरप्रकार / ३१२४

दि. २४/०९/२०१५
०१ १०

प्रति,

मा. विभागप्रमुख / मा. संचालक / मा. प्राचार्य / मा. संचालक, केंद्रीय मूल्यमापन प्रकल्प /
विद्यापीठाचे पदव्युत्तर विभाग / मान्यताप्राप्त संस्था / सर्व संलग्न महाविद्यालये

विद्यापीठ परीक्षांच्या वेळी होणाऱ्या गैरप्रकारासंदर्भात सर्व संलग्नित महाविद्यालये व
मान्यताप्राप्त संस्था यांना खालीलप्रमाणे सूचना करण्यात येत आहेत :

- १) परीक्षेत होणाऱ्या गैरप्रकारासंदर्भात विद्यापीठाने निर्गमित केलेल्या परिपत्रक क्र. परीक्षा
गैरप्रकार / ७१८६ दि. १०.०३.२००८ मध्ये नमूद केल्यानुसार महाविद्यालये / संस्था यांनी काटेकोरपणे
अंमलबजावणी करावी. सोबत सदर परिपत्रकाची प्रत जोडलेली आहे.
- २) विद्यापीठाच्या परीक्षा, केंद्रावर चालू असताना गैरप्रकार घडणार नाहीत यासाठी महाविद्यालये / संस्था
यांनी आवश्यक ती काळजी घ्यावी.
- ३) परीक्षेच्या वेळी कनिष्ठ पर्यवेक्षक व वरिष्ठ पर्यवेक्षक यांनी जास्त काळजीपूर्वक लक्ष देवून पर्यवेक्षण
करणे आवश्यक आहे. कनिष्ठ पर्यवेक्षक, वरिष्ठ पर्यवेक्षक अथवा परीक्षा पार पाडण्याच्या कामाशी
संबंधित असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीकडून कर्तव्ये पार पाडण्यात निष्काळजीपणा झाल्यास
त्यांच्याविरुद्ध अध्यादेश ९(१३) मधील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल.
- ४) परीक्षा गैरप्रकार प्रकरणे केंद्रिय मूल्यमापन उपक्रम केंद्राकडून विद्यापीठाकडे पाठवताना ज्या
विद्यार्थ्यांची कॉपीकेस निश्चितच आहे अशीच प्रकरणे पाठविताना त्यावर संचालक, केंद्रीय मूल्यमापन
उपक्रम केंद्र यांची स्वाक्षरी असणे आवश्यक आहे.
- ५) महाविद्यालये / संस्था यांनी परीक्षा गैरप्रकार प्रकरणे विद्यापीठाकडे पाठवताना संबंधित परीक्षार्थीकडून
जप्त केलेले गैरप्रकार करण्यासाठी वापरलेले साहित्य सोबत जोडून पाठवणे आवश्यक आहे. अशा
साहित्यावर गैरप्रकार केलेल्या परीक्षार्थींचे नाव व आसन क्रमांक नमूद करावा.
- ६) महाविद्यालये / संस्था यांनी परीक्षा गैरप्रकार प्रकरणे विद्यापीठाकडे पाठवताना गैरप्रकार केलेल्या
परीक्षार्थींचे नाव, पत्ता, दूरध्वनी / भ्रमणध्वनी क्रमांक व ई—मेल यासंबंधीचा सविस्तर तपशील नमूद
करावा, जेणेकरून अध्यादेश ९ मधील तरतुदीनुसार संबंधित परीक्षार्थीस 'कारणे दाखवा नोटीस' देणे
विद्यापीठास शक्य होईल. गैरप्रकार केलेल्या परीक्षार्थींस पाठवलेल्या कारणे दाखवा नोटीशीची प्रत
महाविद्यालये / संस्था यांना पाठविण्यात येईल.
- ७) संबंधित परीक्षार्थीकडून कारणे दाखवा नोटीशीत दिलेले खुलासे नोटीशीमध्ये विहीत केलेल्या
मुदतीत महाविद्यालये / संस्था यांचेकडे प्राप्त झाल्यानंतर महाविद्यालये / संस्था यांनी ते खुलासे
जास्तीतजास्त तीन दिवसांचे आत विद्यापीठाकडे सादर करावे. जेणेकरून अशा गैरप्रकारच्या प्रकरणांवर
अध्यादेश ९ मधील तरतुदीनुसार लवकरात लवकर कार्यवाही करणे विद्यापीठास शक्य होईल.

c) परीक्षा गैरप्रकारासंबंधीच्या प्रकरणांत अध्यादेश ९ मध्ये नमूद केलेली कार्यवाही विस्तृत स्वरूपाची असल्याने महाविद्यालये/ संस्था यांनी ही प्रकरणे विद्यापीठाकडे त्वरित सादर करावीत.

सामूहिक नक्कल या संज्ञेची व्याख्या, अंमलबजावणीची कार्यपद्धती तसेच इतर संबंधित बाबीसंदर्भात माहिती खालीलप्रमाणे :

१. व्याख्या :

विद्यापीठांतर्गत अथवा महाविद्यालयांतर्गत परीक्षा चालू असताना एखादया वर्गमिध्ये चारपेक्षा अधिक विद्यार्थ्यांनी उत्तरपत्रिकेच्या एक किंवा एकाहून अधिक पानांमध्ये एकसारखी (तंतोतंत) उत्तरे लिहीली असल्यास त्याला सामूहिक नक्कल (Mass Copying) झाल्याचे समजण्यात यावे.

सामूहिक नकलेमध्ये अचूक व्याख्या (Correct Definitions), अचूक समीकरणे (Correct Equations), अचूक आकृती (Correct Diagrams), संभाषणातील उतारे यांचा समावेश असणार नाही.

२. सामूहिक नक्कल कशाप्रकारे घडू शकते :

- १) परीक्षा चालू असताना प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे फळ्यावर (Board) लिहून देणे
- २) परीक्षा चालू असताना वर्गातील सर्व परीक्षार्थींना प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे तोडी सांगणे
- ३) परीक्षा चालू असताना वर्गातील परीक्षार्थींना प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे लेखी स्वरूपात वाटणे

३. सामूहिक नक्कल खालील मार्गानी निदर्शनास येवू शकते :

- १) परीक्षा केंद्रावर सामूहिक नक्कल घडली असल्याबाबत माहिती असलेली कोणतीही व्यक्ती/शिक्षक/विद्यार्थी/पालक अथवा महाविद्यालय/ संस्था यांनी केलेल्या तक्रारीद्वारे
- २) परीक्षकांनी उत्तरपत्रिकेचे मूल्यमापन करताना सामूहिक नक्कल केल्याचे आढळल्याबाबत केंद्रीय मूल्यमापन केंद्राकडे केलेल्या तक्रारीद्वारे

४. अंमलबजावणीची कार्यपद्धती :

- १) संबंधित परीक्षकांनी केंद्रीय मूल्यमापन केंद्राकडे सामूहिक नकलेसंदर्भात सविस्तर अहवाल सादर करावा. सदर अहवालमध्ये परीक्षार्थींची सविस्तर माहिती व सामूहिक नक्कल केलेल्या प्रश्नांचा तसेच उत्तरांचा सविस्तर तपशील नमूद केलेला असावा.
- २) सामूहिक नकलेसंदर्भातील परीक्षकांचा सविस्तर अहवाल केंद्रीय मूल्यमापन केंद्राने तक्रार प्राप्त झालेल्या दिनांकापासून तीन दिवसांचे आत विद्यापीठाकडे पाठवावा.
- ३) केंद्रीय मूल्यमापन केंद्राकडून/महाविद्यालयाकडून/शिक्षक/विद्यार्थी/पालक अथवा अन्य कोणत्याही व्यक्तीकडून विद्यापीठाकडे सामूहिक नकलेसंदर्भात तक्रार प्राप्त झाल्यानंतर विद्यापीठाच्या परीक्षा गैरप्रकार समितीने तीन विषय तजांची समिती नेमून तक्रारीची पडताळणी करून घ्यावी.
- ४) विषयतज्ज्ञ समितीने तक्रारीची पडताळणी करताना उत्तरपत्रिकेतील सामूहिक नक्कल केलेल्या उत्तरांची फेरतपासणी करून त्याबाबतचा अहवाल विद्यापीठास सादर करावा.
- ५) विषयतज्ज्ञ समितीने सामूहिक नक्कल झाली असल्याबाबतचा अहवाल दिल्यास त्यानंतर विद्यार्थ्यांनी केलेल्या परीक्षा गैरप्रकारासंबंधीचा अध्यादेश ९ मधील मुद्रदा क्र. १० व ११ मधील तरतुदीनुसार संबंधित विद्यार्थ्यांची चौकशी करून शिक्षा करण्याबाबतची कार्यवाही करण्यात यावी.

६) सामूहिक नक्कल झाल्याचे सिध्द झाल्यास संबंधित विद्यार्थी, कनिष्ठ पर्यवेक्षक, वरिष्ठ पर्यवेक्षक, प्राचार्य/संस्थेचे पदाधिकारी यांना जबाबदार धरण्यात यावे.

५. शिक्षा :

समूहिक नक्कल झाल्याचे सिध्द झाल्यास संबंधित विद्यार्थी अध्यादेश ९ मधील मुद्रदा क्र ११ व १२ मधील संबंधित तरतुदीनुसार शिक्षेस पात्र ठरतो. मात्र सामूहिक नक्कल एका वर्गापिक्षा जास्त वर्गामध्ये किंवा एका विषयापेक्षा जास्त विषयांमध्ये घडल्याचे सिध्द झाल्यास संबंधित वरिष्ठ/कनिष्ठ पर्यवेक्षक तसेच प्राचार्य/संस्थेचे पदाधिकारी यांना अध्यादेश ९ मधील मुद्रदा क्र. १३ (V) व मुद्रदा क्र. १४ मध्ये नमूद केलेल्या शिक्षेव्यतिरिक्त प्रति विद्यार्थी/प्रति विषय रु. १५,०००/- एवढा दंड करण्यात येईल. तसेच असा गैरप्रकार पुन्हा घडल्यास संबंधित महाविद्यालयास/संस्थेस पुढील परीक्षेकरिता परीक्षा केंद्र देण्यात येणार नाही व त्यामुळे इतर केंद्रावर होणारा परीक्षा खर्च हा संबंधित महाविद्यालय/संस्थेकडून विद्यापीठाच्या प्रमाद समितीने वेळोवेळी ठरविल्याप्रमाणे वसूल करून घेण्याची कार्यवाही करण्यात येईल.

महाविद्यालये/संस्था यांनी उपरोक्त सर्व सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करून अध्यादेश ९ मधील तरतुदीनुसार तंतोतंत पालन होईल, या दृष्टीने आवश्यक ती कार्यवाही करून विद्यापीठास सहकार्य करावे.

परीक्षा नियन्त्रक
26/9/15

पुणे विद्यार्थीद

परिक्षा/गैरप्रकार/७६८६
दिनांक : १०-३-२००८

प्रति,

- (१) मा. प्राचार्य/मा. संचालक/मा. विभागप्रमुख ,
सर्व संलग्न महाविद्यालये/मान्यताप्राप्त संस्था/विद्यार्थीटाचे पदब्युन्नर विभाग
- (२) मा. अध्यक्ष /सदस्य, दक्षता समिती.
- (३) मा. वरिष्ठ पर्यवेक्षक (अंतर्गत/बहिःस्थ)

महोदय,

प्रत्येक शैक्षणिक वर्षाच्या प्रथम व द्वितीय सत्रात विद्यार्थीटाच्या विविध परिक्षा, निर्मिराळ्या केंद्रांवर घेतल्या जातात. विद्यार्थीटाच्या परिक्षा, केंद्रांवर चालू असताना आवश्यक ती काळजी घेणे अत्यंत जरूरीचे असते व तशी काळजी घेतली जात नाही, अग्ये नेहमी निर्दर्शनास येत आहे. परीक्षा चालू असताना होणाऱ्या विविध परिक्षा गैरप्रकारांबाबत जास्तीतजास्त काळजी घेणे हे अत्यंत निकडीचे व जरूरीचे आहे.

परीक्षा गैरप्रकाराची चौकशी करण्यासाठी नेमलेल्या समितीच्या व विद्यार्थ्यांच्या निवेदनांबरून तसेच महाविद्यालयाच्या पत्रांबरून असे निर्दर्शनास आले आहे की, विद्यार्थीटाकडे प्राप्त होणाऱ्या गैरप्रकारांपैकी सुमारे ७५ टक्के गैरप्रकरणे दक्षता समित्यांनी उघडकीस आणलेली असतात, १५ टक्के गैरप्रकरणे केंद्रीय मूल्यमापनाच्या संचालकांकडून व फक्त १० टक्के गैरप्रकरणे महाविद्यालयाच्या परीक्षांसाठी नेमलेल्या सेवकांकडून उघडकीस आणलेली असतात.

दक्षता समितीने उघडकीस आणलेल्या गैरप्रकरणांची संख्या जवळपास ७५ टक्के आहे. परीक्षेच्या वेळी कनिष्ठ पर्यवेक्षक व वरिष्ठ पर्यवेक्षक यांनी जास्त काळजीपूर्वक लक्ष देऊन पर्यवेक्षण करावे. यापुढे दक्षता समितीने परीक्षा गैरप्रकरणे उघडकीस आणल्यास त्या परीक्षेच्या वेळी जो कनिष्ठ पर्यवेक्षक तेथे काम करीत असेल, त्याला या गैरप्रकाराबाबत जबाबदार घरण्यात येईल, याची आपण काळजीपूर्वक नोंद घ्यावी.

यापूर्वी महाविद्यालयांकडून आलेल्या परीक्षा गैरप्रकरणांबाबत अगा अनुभव आहे की, परीक्षा गैरप्रकरणांसोबत वरिष्ठ, कर्निष्ठ पर्यवेक्षकांचे निवेदन तसेच, विद्यार्थ्यांची निवेदन पाठविले जात मार्ही. त्यामुळे अशी परिक्षा गैरप्रकरणे निकाली काढताना अडचणी निर्माण होतात. विद्यार्थ्यांनी निवेदन देण्यास टाळाटाळ केल्यास तसे स्पष्ट निवेदन वरिष्ठ व कनिष्ठ पर्यवेक्षकाने देणे आवश्यक आहे.

परीक्षा गैरप्रकारासंबंधांची प्रकरणे विद्यार्थीटाकडे कशा पद्धतींने पाठवावयाची आहेत, यामंबंधीची तरतुद नवीन आयातेश प्रमाण १. (न१) मध्ये दिलेली आहे या अध्यादेशाची प्रत आयात यांत्रितामाठी सोबत जोडली आहे. आपल्या महाविद्यालयात परीक्षांना नोंदी गैरप्रकार घटून नयेत म्हणून प्रत्येक सेवकांने पुरीकरपाणे काळजी घेणे अत्यंत आवश्यक आहे.

(अ) परीक्षापूर्वी घ्यावयाची काळजी

- (१) परीक्षा सुरु होण्यापूर्वी एवं दिवम अगोदर परीक्षेच्या मंदसारांना नेमलेल्या ग्रिडड, शिळकेतर मंबळांची बैठक मध्ये पर्यवेक्षक यांनी आयोजित करावी. संबंधितांना परीक्षेच्यांच्या सर्व सूचना तोटा तसेच लेखी देण्यात याव्यात. यासंबंधीच्या सूचना देताना परीक्षेच्या कामकाजात निष्काळजीपणा केल्यास कडक कारवाई केली जाईल, याचीहा लेखी जाणीव करून घ्यावी.
- (२) प्रत्येक बहिःस्थ वरिष्ठ पर्यवेक्षकाने त्यांना नेमलेल्या परीक्षा केंद्रावर परीक्षेपूर्वी एक दिवस अगोदर रुजू होणे आवश्यक आहे. असे पर्यवेक्षक रुजू न झाल्यास तसे विद्यापीठ कार्यालयाकडे त्वारित कळवावे.
- (३) परीक्षा सुरु होण्यापूर्वी रोजच्या रोज सर्व वर्ग झाडून स्वच्छ ठेवावेत. वर्गात कोणत्याही प्रकारचा गैरप्रकार होईल, अशा प्रकारचे साहित्य ठेवू नये.
- (४) परीक्षा कक्षातील सर्व बाके योग्य स्थितीत असावेत. बाकांच्या रांगांमध्ये पर्यवेक्षकांना फिरण्यासाठी पुरेशी जागा ठेवावी.

(ब) परीक्षा सुरु होताना घ्यावयाची काळजी :

- (१) परीक्षा कक्षामध्ये कोणत्याही विद्यार्थ्यांसि ओळखपत्र व हॉल तिकीट असल्याशिवाय प्रवेश देऊ नये.
- (२) विद्यार्थ्यांना परीक्षा कक्षात सोडताना विद्यार्थ्यांची तपासणी करून, परीक्षा गैरप्रकाराचे कोणतेही साहित्य त्यांच्याबरोबर नसल्याची खात्री करून घ्यावी.
- (३) परीक्षा कक्षात पेजर/सेल्युलर फोन आणण्यास तसेच धूप्रपान करण्यास व गुटखा खाण्यास सक्त मनाई आहे.
- (४) परीक्षा कक्षात असताना परीक्षार्थी जे पॅड, फूटपटी, ड्रॉइंग साहित्य, कंपास पेटी, आवश्यक असल्यास कॅल्क्युलेटर व परीक्षेसाठी आवश्यक असणारी इतर साधनसामग्री वापरतात, तेही संबंधित सेवकाने तपासावे.
- (५) परीक्षा सुरु होण्यापूर्वी कनिष्ठ पर्यवेक्षकांनी आपल्या वर्गातील सर्व विद्यार्थ्यांना कोणताही गैरप्रकार न करण्याबाबत सूचना घ्याव्यात.
- (६) प्रत्येक उत्तरपत्रिकेवर तसेच प्रत्येक पुरवणीवर कनिष्ठ पर्यवेक्षकांने स्वाक्षरी करून तारीख लिहावी.
- (७) कनिष्ठ पर्यवेक्षकांच्या अहवालामध्ये विद्यार्थ्यांनी वापरलेल्या उत्तरपत्रिकेची, पुरवणीची तसेच परीक्षार्थ्यांच्या बैठक क्रमांकाची नोंद करावी.

(क) परीक्षा गैरप्रकार म्हणजे कायची

परीक्षेच्या बोल्डात परीक्षार्थ्यांकावून घडलेल्या गैरप्रकाराकाळत अस्यादेश त्र. ५ भाष्ये बाबीप्रश्नाती दिलेली आहे. यामध्ये गैरप्रकार म्हणून मुळ्यदः खालील बाबीचा समावेश आहे.

(१) परीक्षा गैरप्रकारासाठी साहित्य जवळ बाबगणे अथवा त्याचा वापर करणे.

(२) परीक्षेसंदर्भातील किंवा इतर वस्तू एकमेकांत देणे/घेणे.

(३) कनिष्ठ पर्यवेक्षक किंवा प्रत्यक्ष अथवा अप्रत्यक्ष परीक्षेशी संबंधित व्यक्तीस जबरदस्ती करणे, भीती दाखविणे अथवा धाकदफट्या करणे, पर्यवेक्षकाच्या परवानगीशिवाय परीक्षा कक्ष सोडून जाणे.

(४) परीक्षा कक्षात अथवा बाहेर परीक्षार्थ्याशी अथवा अन्य कोणत्याही व्यक्तीशी बोलणे.

(५) संगमताने/सामूहिक गैरप्रकार

(६) लिहिलेली अथवा कोरी उत्तरपत्रिका किंवा पुरवणी, परीक्षा कक्षाच्या बाहेर घेऊन जाणे.

(७) लिहिलेली अथवा कोरी उत्तरपत्रिका किंवा पुरवणी, परीक्षा कक्षात आणणे.

(८) विद्यापीठ/ महाविद्यालयाचे /संस्था याचे सील/ उत्तरपत्रिका/कार्यालयीन स्टेशनरीच्या उत्तरपत्रिकेत समावेश करणे.

(९) परीक्षकास किंवा परीक्षेशी संबंधित कोणाही व्यक्तीस लाच देण्याचा प्रयत्न करणे इ.

(१०) ज्यायोगे परीक्षार्थ्याची ओळख होईल अशी कोणतीही खूण उत्तरपत्रिकेवर अथवा पुरवणीवर करणे.

(११) परीक्षेच्या कामात कोणत्याही प्रकारचा अडथळा आणणे/शांतता भंग करण्याचा प्रयत्न करणे.

(१२) परीक्षार्थ्याचे परीक्षा कक्ष सोडून जाण्यासाठी मन वळविणे, चिथावणी देणे अथवा त्यास परीक्षा कक्ष सोडून जाण्यास भाग पाडणे किंवा परीक्षा पद्धतीच्या विरुद्ध वागणे, परीक्षार्थ्यांवरील दुसऱ्या व्यक्तीस परीक्षेस बसविणे इ.

(द) परीक्षा गैरप्रकार झाल्यास कोणती कार्यवाही करावी ?

(१) वरीलप्रमाणे कोणताही परीक्षा गैरप्रकार परीक्षा केंद्रावर झाल्यास कनिष्ठ पर्यवेक्षकाने तसेच वरिष्ठ पर्यवेक्षकाने आपापले निवेदन लिहावे. (सोबत नमुना जोडला आहे.) तसेच परीक्षार्थ्यांचेही लेखी निवेदन घ्यावे. (सोबत नमुना जोडला आहे.)

(२) दक्षता समितीने प्रकरण उघडकीस आणल्यास तसा स्पष्ट अहवाल दक्षता समितीच्या सदस्यांनी घावा.

(३) दक्षता समितीने प्रकरण उघडकीस आणल्यास कनिष्ठ पर्यवेक्षकाचे पूर्ण नाव, पूर्ण पत्ता, निवेदनासोबत पाठवावा.

(४) वरिष्ठ पर्यवेक्षकांनी परीक्षा केंद्रावर घडलेल्या परीक्षा गैरप्रकाराची प्रकरणे मा. प्राचार्य यांच्यामार्फत, सील केलेल्या लिफाप्यातून रोजच्या रोज पत्रासह विद्यापीठाकडे पाठवावीत. या प्रकरणांच्या सील केलेल्या लिफाप्यावर परीक्षा गैरप्रकार प्रकरण/पै, असा स्पष्ट उल्लेख करून मा. परीक्षा नियंत्रक, पुणे विद्यापीठ, पुणे-४११००७, याच्या नावावर लिफाफा पाठवावा.

(५) शायांकोटी एकाची परीक्षिताचा मार्गीन्हन निमित्तानेव मर्ही ग्राहक समिती लग्नात याठवावा विषय, पैराप्टा इ.माक १ नियंत्रण अहवालाव अदृश्यांचे चार्टर्स लग्नायच आहे यामधील नियंत्रण याठवावा विषयात नाही प्राणीक्रमावैल प्रयोग नाव याचा उपयोग करावा तसेच परीक्षाथर्थक इन हस्तगत वेळेने सर्व माहित्य / काणदारी, विषयाच्या नाव दिक्टीटर्ची छायांकीत प्रत उलग्घाविकसह पाठवावा.

(६) परीक्षाथर्थनि या पंपरव्यतिरिक्त दुम्हच्या पेपरच्या वेळी गैरप्रकार केला असल्यास त्यावाबतची माहिती विद्यार्थ्यांच्या राहीनिशी पाठवावा.

परीक्षाथर्थनि केलेली गैरप्रकारची प्रकरणे विद्यापीठाच्या परीक्षा विभागाकडे पाठविताना अनेक वेळेला असे निर्दर्शनास आले आहे की, निवेदनातील सर्व रकाने पूर्ण भरलेले नसतात. तसेच या प्रकरणांबाबतची माहिती लिहिलेली अथवा पाठविलेली नसते, त्यामुळे परीक्षा गैरप्रकार समितीला या प्रकरणांबाबतचा निर्णय घेताना अनेक अडचणी निर्माण होतात. यासाठी प्रकरणे पाठविताना पूर्ण रकाने भरून परीक्षार्थ्यांजवळील गैरप्रकाराचे साहित्य / कागदपत्रे तसेच उत्तरपत्रिकाही सोबत पाठविणे आवश्यक आहे. तसेच नवीन अध्यादेशानुसार विहित केलेले सर्व तत्केही अशा प्रकरणांसोबत भरून पाठविणे अत्यावश्यक आहे.

आपणांस विनंती की, सदर पत्राचा आशय सर्व संबंधित वरिष्ठ पर्यवेक्षक तसेच परीक्षेच्या वेळी संबंधित असणारे सेवक यांच्या निर्दर्शनास आणून द्यावा. कनिष्ठ पर्यवेक्षकांना त्यांच्या जबाबदारीची जाणीव करून द्यावी. दक्षता समितीने प्रकरण उघडकीस आणल्यास कनिष्ठ पर्यवेक्षक या गैरप्रकारास सर्वस्वी जबाबदार राहील याचीही त्यांना जाणीव करून द्यावी.

कृपया, आपण याबाबत विद्यापीठास सहकार्य करून परीक्षेच्या वेळी गैरप्रकार घडणार नाहीत याची अत्यंत काळजी घ्यावी. तसेच, परीक्षा गैरप्रकार घडल्यास सोबत जोडलेल्या सुधारित अध्यादेशातील विहित केलेल्या नमुना प्रतीच्या आवश्यक तेवढ्या प्रती काढून घेऊन त्यामध्ये परीक्षा गैरप्रकारासंबंधीच्या प्रकरणांची सविस्तर माहीती भरून मा. परीक्षा नियंत्रक, पुणे विद्यापीठ, पुणे-४११००७ यांच्याकडे पाठवावीत.

कळावे,

आपला,
सही

(मा. शा. फिरंगे)
परीक्षा नियंत्रक.

सोबत : (१) नवीन अध्यादेश क्रमांक ९ ची प्रत
(२) परिपत्रक क्र. २१८/१९९७

Savitribai Phule Pune University

Ref. No.: Exam/Certi/U.F/

EXAMINATION SECTION
Ganeshkhind Pune-7, INDIA
Phone: (020) 25601231/17
Date :

Shri/Smt:

Specimen

Subject- Show Cause Notice (under clause 10(i) of Ordinance 09)in respect of Unfair means at the University examination held in March/April,2014.

Sir/Madam,

I write to inform you that the University has received a report about unfair means resorted to by you during the examination held in March/April,2014. The details of the unfair means alleged to have been committed by you are given below:-

Case No :
Examination :
Seat Number :
Centre :
Subject :
Date of Examination :
Nature of Unfair means :

Copy of the report received by the university about the alleged act of unfair means is enclosed herewith. You are therefore, called upon to show cause as to why the charges levelled upon you should not be held proved and the punishment of -----stipulated in clause 12(1) of Ordinance 09 should not be imposed upon you.

The unfair means case will be investigated by the enquiry committee. You are therefore asked to remain present before the said Committee in the University Office on 10/06/2014 at 1:00 pm along with your written explanation (as per the enclosed format) to this Show Cause Notice.

You should also bring your examination hall ticket and college Identity card.

Encl: as above

S.P.J.S.
For Controller of Examinations

(Note-Please refer to Circular No.218 of 1997 and contact Principal of your college for provisional admission , submission of examination form, etc.)

Savitribai Phule Pune University

Ref. No.: Exam/Certi/U.F/

EXAMINATION SECTION
Ganeshkhind Pune-7, INDIA
Phone: (020) 25601231/17
Date :

Shri/Smt:

Specimen

Subject- Notice (under clause 10(vi) of Ordinance 09 in respect of unfair means at the University Examination held in March/April,2014.

Ref - Show Cause Notice No.----, dated-----

Sir/Madam,

You were asked to remain present before the Enquiry Committee appointed for the purpose of investigating cases of unfair means resorted to by the students, held on ----, vide the Show Cause Notice under reference. However, you failed to appear before the Committee on the said date.

Now the next meeting of the committee is scheduled to be held on ----- at ----- in the office of the University and you have been provided one more opportunity to appear before the said Committee in your defence on the day, time and place fixed for the meeting, along with your written explanation (as per the enclosed format) to the above referred Show Cause Notice.

You should also bring your examination Hall Ticket and College Identity Card. If you fail to appear before Committee, it will be presumed that you have nothing to say in this matter and the Committee will take decision in your case in absentia, on the basis of the available evidence/documents, which shall be binding on you.

Encl: as above

S. Roy
For Controller of Examinations

(Note-Please refer to Circular No.218 of 1997 and contact Principal of your college for provisional admission, submission of examination form, etc.)

Statement of Candidate

Specimen

Case No. : _____ Seat No.:_____ P.R.No.:_____

Examination : _____ April/October 201

Candidate's Name : _____

Address: _____
_____

Contact No. _____

E-mail _____ Date : / /201

The Controller of Examinations,
Savitribai Phule Pune University,
Ganeshkhind, Pune -411007.

Sir/Madam,

I hereby submit my explanation to the Show Cause Notice No. _____ dated _____ sent by the University regarding unfair means alleged to have been committed by me, as under:

Thus, I have not resorted to any unfairmeans at the said examination. I, therefore request the University to exonerate me from the charges levelled against me.

OR

I, therefore, admit the charges levelled against me of having resorted to unfair means at the said examination.

Place : -----

Signature : _____

Date: _____

Name: _____

Mobile No :-----

College: _____

(Note : The candidate shall sign the Statement and write his name and mobile No. at the end.)

P.U.P.- 10,000-4-2006(16/Backup)(PC-6)

विद्यार्थ्याचे निवेदन पत्र

नमुना
Specimen

प्रकरण क्रमांक :	बैठक क्रमांक :
परीक्षा :	पी.आर.एन. : ..... एप्रिल/ऑक्टोबर २०१
विद्यार्थ्याचे नाव :	
पत्ता :	
मोबाईल क.:	
ई.मेल :	

दिनांक : / / २०१

मा. परीक्षा नियंत्रक,
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ,
पुणे - ४११००७.

महोदय/महोदया,

मी आपण पाठविलेल्या परीक्षा गैरप्रकार कारणे दाखवा नोटीस क. .... दिनांकास
अनुसरुन कोणत्याही प्रलोभन अथवा दबावाखाली न येता परीक्षा गैरप्रकारातील माझ्यावरील
आरोपाबाबत खालीलप्रमाणे खुलासा सादर करत आहे.

.....
.....
.....
.....

अशा प्रकारे सदर परीक्षेत मी कोणताही परीक्षा गैरप्रकार केलेला नाही, तरी माझ्यावर ठेवलेल्या
आरोपात तथ्य नसून त्यातून मला दोषमुक्त करावे, ही विनंती.
माझ्यावर विद्यापीठाने परीक्षा गैरप्रकार किंवा संदर्भात ठेवलेले आरोप मला मान्य आहेत.

ठिकाण : .....

विद्यार्थ्याची सही : .....

दिनांक : .....

विद्यार्थ्याचे नाव : .....

भ्रमणध्वनी क्रमांक : .....

महाविद्यालयाचे नाव : .....

(टीप : निवेदन लिहून झाल्यावर उमेदवाराने आपली सही करून आपले नाव आणि दिनांक व मोबाईल नंबर घालणे
आवश्यक आहे.)